

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Lausuntopyyntöne 21.4.2016 OKM/23/040/2013

Koulutustoimikuntajärjestelmän ohjausryhmän ehdotus koulutustoimikuntajärjestelmän kehittämistä osaamisen ennakointifoorumeiksi sekä siihen kytkeytyvä ehdotus valtioneuvoston asetukseksi koulutustoimikuntajärjestelmää annettun valtioneuvoston asetuksen kumoamisesta.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry lausuu ennakointifoorumijärjestelmän luonnokseen seuraavasti:

Olemme huolissamme ennakointifoorumien kokoonpanon haasteellisuudesta, miten siellä pystytään vastaamaan kaikkien niiden alojen osaamistarpeiden ennakoinnista, joita on foorumin sisälle suunniteltu asetettavan. Mielestämme ennakointifoorumien tulisi rakentua työ- ja/tai palvelukokonaisuuksien mukaan.

Työprosessissa tarvittavan osaamisen ennakointia

Toteamme yleisesti, että ennakointifoorumirakenteen tulisi vastata toimialueen työprosessissa tarvittavan osaamisen ennakointia. Samalla ennakoinnin on tarkasteltava myös koulutustarjonnan määriä huomioiden eri puolilla maata tarvittavan alan työvoimatarpeen.

Päätökset ja kuulemiset ristiriidassa

Koulutusrakenteen ja sen ennakointifoorumien rakenne-esitys on vielä lausunnolla, mutta samanaikaisesti on jo esim. tutkintorakenneuudistus tehnyt päätöksiä muutoksista, jotka ovat ristiriidassa valmistelun kanssa.

Erityisesti olemme huolissamme siitä, että tutkintorakenneuudistuksen aikataulu on ristiriidassa kiinteistö-, kotityö- ja puhdistuspalvelualan tutkintojen perustetyöryhmän aikataulujen kanssa, sillä tutkintorakenneasetus on esitetty tehtäväksi syksyllä 2016, ja perustetyöryhmän työ jatkuu kevääseen 2017.

Perustetyössä tarkastellaan osaamisen tarpeita ko. aloilla ja vasta sen pohjalta tulisi koulutuksen rakenne, tutkintojen muodostuminen ja osaamisalojen sijainti tarkastella.

Esityksessä on Matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla (MARATA) tähän asti olleet kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnon kodinhuoltajan ja toimitilahuoltajan osaamisalat sekä laitoshuoltajan ja kotityöpalvelujen ammattitutkinnot, siivousteknikon ja siivoustyönohjaajan erikoisammattitutkinnot on siirretty Siivouspalvelut alle ja rakennetun ympäristön ennakoitfoorumiin. Esityksessä on MARATA-ala muutettu matkailu-, ravitsemis- ja majoitusalaksi, joka yksinään on pieni ala (runsaat 80.000 työllistä), kun taas pitämällä puhtauspalvelut mukana saataisiin helposti 100.000 työntekijää lisää.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry pitää tärkeänä, että Majoitus-, ravitsemis- ja talousalan-nimike säilytetään toimialan nimenä toistaiseksi, ja kaikilla aloilla toimialakokonaisuudet tulisi rakentaa työkokonaisuuksien osaamistarpeiden mukaan.

Perustetyön tulisi tarkastella tasapuolisesti todellisia osaamisen sijainteja, koska kotityö- ja puhdistuspalvelujen tutkintojen osaamisvaatimukset ovat sisällöllisesti hyvin tiiviissä yhteistyössä ravitsemispalvelujen huolenpito- ja palveluketjujen kanssa.

Laitoshuoltajan ja kotityöpalvelujen tutkinnot ja aloilla tehtävä työ vie ne myös hyvin pitkälti sosiaali- ja terveystalouden toimialueelle. Laitoshuoltajan työhön sisältyy yli puolet muuta kuin siivoustyötä, he toimivat huolenpito- ja aterioinnin palveluketjussa.

Puhtauspalvelu- ja siivousala jakaantuvat kahteen osa-alueeseen; ihmisen hyvinvoinnin ja terveellisuuden alueelle sekä toisaalta kiinteistöjen elinkaaren jatkumon alueelle.

Kotityöpalveluihin luontaisesti liittyy myös henkilökohtaisten avustajien osaamistarpeet. Tilastokeskuksen mukaan henkilökohtaisina avustajina toimii noin 30.000 henkilöä. Henkilökohtaisille avustajille on esitetty Kotityöpalvelujen ammattitutkintoon omaa tutkinnon osaa. Se ei millään sovi Rakennettu ympäristö-toimialan alle.

Kaikilla aloilla työkokonaisuudet on huomioitava

Kun tehdään uudistuksia, on SoTe-aloilla myös huomioitava palveluketjut kokonaisuutena. Esimerkkeinä sairaanhoidon ja vanhustalouden toimialoilla läihoidon ja laitoshuollon tiiviit työlimittymät tai varhaiskasvatuksessa sekä ateriapalvelut että puhtaus- ja lastenhoidon tukitehtävät.

Myös tekniikan ja liikenteen puolella olisi huomioitava toimiva työhön liittyvä osaamisketju tutkintoja ja tutkintorakenteita uudistettaessa. Esimerkkinä talotekniikan tutkintojen ja kiinteistöhoitajan tutkinnon yhteiset osaamistarpeet ja työlimittymät.

LAUSUNTO
20.5.2016

157/2016

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jarkko Eloranta'.

Jarkko Eloranta
puheenjohtaja

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Päivi Niemi-Laine'.

Päivi Niemi-Laine
toimialajohtaja

Lisätietoja:

koulutustoimitsija Maila Tikkanen, maila.tikkanen@jhl.fi p. 040 547 2337